

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Petrem Sedlákem ve věci

žalobce: **S. R.**, nar. X, st. př. X
bytem X
zastoupen Mgr. Pavlem Čižinským, advokátem
sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, č. j. MV-95118-4/SO-2025,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2025, č. j. MV-95118-4/SO-2025, **se ruší** a věc se **vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **14 140 Kč**, a to ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Pavla Čižinského, advokáta se sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2.
- III. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se podanou žalobou domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalované (dále též „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno usnesení

Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 5. 12. 2024, č. j. OAM-36750-8/DP-2024 (dále též „prvostupňové správní rozhodnutí“). Tím bylo podle § 169r odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále též „ZPC“), zastaveno správní řízení o žádosti žalobce ze dne 4. 9. 2024 o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia, neboť žalobce podal žádost na území České republiky, ač k tomu nebyl oprávněn.

2. Žalobci bylo v České republice vydáno povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „ostatní/jiné“ s platností od 1. 9. 2023 do 31. 8. 2024. Dne 4. 9. 2024 (tedy v době, kdy již nebyl oprávněn pobývat na území) podal žalobce žádost o nové povolení k dlouhodobému pobytu za účelem studia. Současně uvedl, že v období od 27. 8. 2024 do 2. 9. 2024 byl nemocný, přičemž tato nemoc představovala důvody na jeho vůli nezávislé, které mu ve smyslu § 47 odst. 3 ZPC zabránily podat žádost včas. Prvostupňový správní orgán dospěl k závěru, že zdravotní stav žalobce nebyl až tak vážný; lékařská zpráva totiž neobsahuje konkrétní diagnózu, navíc žalobce nevyhledal lékařskou pomoc okamžitě. Žalovaná v napadeném rozhodnutí konstatovala, že žalobce neprokázal, že mu nemoc objektivně bránila v podání žádosti. Je pravdou, že správní orgán není oprávněn zpochybňovat obsah lékařských zpráv. V žalobcem předložené lékařské zprávě je vyslovena pouze vágní informace, že byl od 27. 8. 2024 do 2. 9. 2024 nemocný; není ovšem uvedena konkrétní lékařská diagnóza, doporučená léčba ani případná omezení. Žalobce tedy neprokázal, že jeho nemoc mu zabránila ve včasném podání žádosti. Čestná prohlášení svědků pak dle žalované k prokázání nemožnosti podat žádost nejsou dostatečná.

II. Podání účastníků

3. Žalobce v žalobě namítá, že k prokázání toho, že mu nemoc bránila ve včasném podání žádosti, předložil mimo jiné dvě čestná prohlášení a navrhl svou účastnickou výpověď. Tyto důkazy nebyly provedeny, přičemž správní orgány se s nimi nijak nevypořádaly. Je proto předčasný závěr, že žalobce svou nemoc neprokázal; právě ty důkazní prostředky, kterými se pokoušel svá tvrzení prokázat, totiž nebyly provedeny. Již v odvolání žalobce argumentoval, že z lékařské zprávy potvrzující jeho nemoc vyplývá, že v daném období nebyl schopen normálního života. Jednalo se o dobu tzv. neschopenky, do které se rovněž nepíše diagnóza; potvrzení o nemocnosti proto odpovídá tomu, pokud zaměstnanec nemůže chodit do zaměstnání. Vystavená neschopenka přitom dle judikatury znamená nemožnost podat žádost. Na tuto argumentaci však napadené rozhodnutí nijak nereaguje. Žalobce v odvolání též tvrdil, že správní orgán měl možnost vyslechnout lékařku; ani tuto námitku žalovaná nevypořádala. Napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné. Žalobce nadto nesouhlasí s tím, že pokud v lékařské zprávě není uvedena konkrétní diagnóza, doporučená léčba či případná omezení, pak nepředstavuje doklad o nemoci. Takový názor dle něj odporuje zásadě volného hodnocení důkazů a představuje nepřípustný věcný přezkum lékařské zprávy. Z právní úpravy neplyne, že by potvrzení lékaře o tom, že byl někdo nemocen, bylo „platné“ pouze tehdy, pokud je v něm současně uvedena konkrétní diagnóza.
4. Žalovaná ve vyjádření odkazuje na odůvodnění napadeného rozhodnutí. Většina námitek formulovaných v žalobě je dle ní obsahově shodná s odvoláním; již se s nimi proto vypořádala. Žaloba nepřináší žádnou novou argumentaci. Žalovaná má za to, že byly splněny podmínky pro zastavení řízení, napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě dostatečně zjištěného stavu věci, bylo řádně odůvodněno a je v souladu s právními předpisy.

III. Posouzení věci soudem

5. Žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“) a je přípustná. Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
6. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí jakož i řízení, které předcházelo jeho vydání, a to v rozsahu žalobních bodů, jež žalobce uplatnil v žalobě (§ 75 odst. 2 s. ř. s.); současně ověřil, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.
7. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
8. Krajský soud se nejprve zabýval vznesenou námitkou nepřezkoumatelnosti. Především, že rozhodnutí může být nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost především tehdy, pokud z něj nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, případně jde o výrok s obsahem rozporuplným či nevykonatelným. Dalším důvodem nepřezkoumatelnosti může být nedostatek důvodů správního rozhodnutí, který nastává, pokud není možno z jeho odůvodnění spolehlivě seznat, jakými úvahami se správní orgán řídil, resp. proč považoval námitky účastníka řízení za liché. Nepřezkoumatelnost může nicméně spočívat i v tom, že argumentace účastníka je odmítnuta jako nesprávná, aniž by bylo v kontextu individuálních okolností zdůvodněno, v čem tato nesprávnost spočívá [k tomu blíže srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 9. 6. 2004, č. j. 5 A 157/2002-35, ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, ze dne 27. 9. 2017, č. j. 1 As 252/2016-48, či ze dne 17. 8. 2023, č. j. 1 Afs 66/2023-79].
9. Soud ověřil, že žalobce v odvolání proti prvostupňovému správnímu rozhodnutí skutečně argumentoval tím, že jím předložená lékařská zpráva (neobsahující konkrétní diagnózu jeho nemoci) odpovídá svým obsahem, podrobností i charakterem neschopence vystavované zaměstnancům v situaci, kdy jim jejich zdravotní stav neumožňuje docházet do zaměstnání. Na tuto argumentaci žalobce ovšem žalovaná v napadeném rozhodnutí nikterak nereagovala; úvahy, proč tuto námitku neshledala důvodnou, přitom nevyplývají ani implicitně z kontextu celého odůvodnění. Krajský soud zdůrazňuje, že se rozhodně nejednalo o argumentaci mimoběžnou či v projednávané věci nepodstatnou. Naopak, Nejvyšší správní soud opakovaně konstatoval, že nemoc zapříčínující pracovní neschopnost je třeba považovat za důvod na vůli cizince nezávislý, který dočasně brání nemocnému cizinci v pracovní činnosti, tedy v úkonech svou náročností odpovídajících podání žádosti (srov. rozsudky NSS ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014-31, či ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 Azs 151/2024-50).
10. Pečlivé posouzení žalobcem předestřené tvrzení, že lékařské potvrzení o nemoci bez uvedení diagnózy je ekvivalentem lékařem vystavené neschopenky taktéž neobsahující konkrétní diagnózu, je proto pro řešenou věc naprosto zásadní. Pokud by totiž správní orgány tomuto názoru žalobce přisvědčily, s ohledem na judikaturu správních soudů by to pravděpodobně vedlo k závěru, že žalobce dostatečně prokázal důvody na jeho vůli nezávislé, které mu zabránily podat předmětnou žádost včas (§ 47 odst. 3 ZPC). Jestliže naopak správní orgány s tímto názorem žalobce (zjevně) nesouhlasí, musí jeho argumentaci explicitně vyvrátit vlastní řádně odůvodněnou polemikou. To se ovšem v projednávané věci nestalo. Nelze přitom akceptovat nereagování na takto relevantní odvolací námitku.

11. Dále žalobce v odvolání uvedl, že pokud prvostupňový správní orgán neměl jeho zdravotní stav za dostatečně prokázaný, mohl a měl předvolat k podání svědecké výpovědi lékaře, který předmětnou zprávu vyhotovil. Taktéž k této námitce se žalovaná v napadeném rozhodnutí nijak nevyjádřila. Krajský soud konstatuje, že za situace, kdy žalobce dle správních orgánů dostatečně neprokázal své rozhodné tvrzení (že jeho nepříznivý zdravotní stav představoval důvod na jeho vůli nezávislý zabraňující mu podat žádost včas), je výtka proti způsobu a rozsahu provedení dokazování z podstaty věci relevantní. Žalovaná se tedy měla výslovně zabývat tím, zda a případně proč dle ní (ne)musel prvostupňový správní orgán přistoupit k výsledku lékařky. Odvolací správní orgán však, i přes uplatněnou námitku, o možnosti výsledku lékařky nijak nepojednal.
12. Krajský soud proto s ohledem na shora uvedené naznal, že napadené rozhodnutí je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, neboť žalovaná nereagovala na žalobcem vznesené (relevantní a pro věc významné) odvolací námitky.
13. I přes závěr o nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí se krajský soud vyjádří také k dalším žalobním námitkám (zejména týkajícím se procesního postupu správních orgánů), jejichž posouzení lze s ohledem na shora identifikovaná pochybení učinit.
14. Lze shrnout, že podstatou souzené věci je otázka (ne)splnění podmínek pro zastavení řízení o podané žádosti.
15. Podle § 47 odst. 1 ZPC platí, že žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu nebo o prodloužení doby jeho platnosti je cizinec povinen podat nejpozději před uplynutím platnosti víza k pobytu nad 90 dnů nebo platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, nejdříve však 120 dnů před uplynutím jeho platnosti.
16. Podle § 47 odst. 3 ZPC platí, že zabrání-li včasnému podání žádosti důvody na vůli cizince nezávislé, je cizinec oprávněn tuto žádost podat do 5 pracovních dnů po zániku těchto důvodů. Důvody pro pozdější podání žádosti je cizinec povinen ministerstvu sdělit nejpozději při podání žádosti a na jeho výzvu tyto důvody prokázat.
17. Podle § 169r odst. 1 písm. d) ZPC správní orgán usnesením zastaví řízení o žádosti, jestliže cizinec podal žádost v době, kdy k tomu není oprávněn; to neplatí, pokud je o dříve podané žádosti rozhodováno poté, co začala běžet lhůta, v níž byl cizinec oprávněn tuto žádost podat.
18. Zákon o pobytu cizinců tedy stanoví konkrétní lhůtu pro podání žádosti o prodloužení doby pobytu, jejíž nedodržení má za následek zastavení řízení. Jedinou výjimku z tohoto pravidla lze nalézt ve výše citovaném § 47 odst. 3 ZPC, z něhož vyplývají následující kumulativní podmínky pro zachování lhůty. Musí se jednat o: důvody nezávislé na vůli cizince, které cizinci zabránily v podání žádosti, cizinec žádost podal do pěti pracovních dnů po zániku těchto důvodů a tyto důvody sdělí ministerstvu nejpozději při podání žádosti a na výzvu prokáže.
19. Důvody na vůli cizince nezávislé, které brání včasnému podání žádosti, přitom představují neurčitý právní pojem, jímž se judikatura Nejvyššího správního soudu již několikrát zabývala. V rozsudku ze dne 27. 6. 2014, č. j. 4 Azs 62/2014-31, NSS mimo jiné uvedl, že nemoc cizince může představovat důvod nezávislý na vůli cizince, který mu brání podat žádost o prodloužení povolení k pobytu v řádné lhůtě (obdobně srov. též další rozsudky

NSS, např. ze dne 27. 1. 2016, č. j. 1 Azs 295/2015-40; ze dne 7. 3. 2023, č. j. 1 Azs 280/2022-32; či ze dne 30. 7. 2024, č. j. 9 Azs 151/2024-50).

20. Žalobce v řešené věci namítá, že správní orgány se nijak nevypořádaly s tím, proč neprovedly jím navržené důkazy spočívající ve dvou předložených čestných prohlášeních a jeho účastnické výpovědi. Žalobci nelze přisvědčit v tom, že by také z tohoto důvodu bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, neboť žalovaná se danou problematikou v napadeném rozhodnutí (alespoň stručně) zabývala. Připustila, že *„výslovné vyjádření k účastníkem řízení navrženým výpovědím v (prvostupňovém) usnesení absentuje. Je z něj ovšem dostatečně zřejmé, že správní orgán I. stupně nepovažoval tyto důkazy za relevantní právě s ohledem na obsah lékařské zprávy. (...) Čestná prohlášení a subjektivní popis zdravotního stavu účastníkem řízení k prokázání důvodu na jeho vůli nezávislých nejsou dostatečné“* (srov. str. 5 napadeného rozhodnutí).
21. Krajský soud se však neztotožňuje s tím, jakým způsobem žalovaná tuto odvolací námitku posoudila. Uzavřela totiž, že žalobce neprokázal (neunesl své důkazní břemeno), že jeho nepříznivý zdravotní stav představoval důvod na jeho vůli nezávislý, který mu zabráňoval podat žádost včas. K tomuto závěru však žalovaná dospěla v situaci, kdy správní orgány neprovedly všechny žalobcem navržené důkazy (zejména čestná prohlášení svědků, příp. jejich svědecké výpovědi). Právní předpisy ani judikatura ovšem nestanoví, že by nemoc cizince (její povahu a průběh) bylo možné prokázat výhradně a pouze lékařskou zprávou. Ta tudíž nepředstavuje jediný přípustný důkaz, neuplatní se zde tedy tzv. legální teorie důkazní. I v případě prokazování tvrzení cizince o nemoci znemožňující mu podat pobytovou žádost se aplikuje standardní zásada volného hodnocení důkazů.
22. Je samozřejmě pravdou, že lékařská zpráva představuje odborný, kvalifikovaným subjektem vydaný, objektivní důkazní podklad, jehož hodnověrnost bude zpravidla typově vyšší než u subjektivních svědeckých výpovědí. Žalovaná však v projednávané věci *a priori* vyloučila možnost učinit z prohlášení (výpovědí) svědků jakákoli relevantní skutková zjištění, a to dokonce za situace, že nijak nezpochybňovala jejich věrohodnost. Žalovaná ovšem současně nijak nevysvětlila, proč by charakter žalobcovy nemoci (jejíž prodělání vyplývá z lékařské zprávy a není sporováno) nemohl být zjištěn z navržených prohlášení; obzvláště jedná-li se o prohlášení těch osob, které měly žalobce v průběhu jeho nemoci osobně vnímat svými smysly.
23. Blíže neodůvodněné paušální odmítnutí žalobcem navržených důkazních prostředků v situaci, kdy je mu současně správními orgány vytýkáno neprokázání jeho (pro posouzení věci naprosto rozhodujícího) tvrzení, proto nelze akceptovat.
24. Ztotožnit se nelze ani s (žalovanou aprobovanou) argumentací prvostupňového správního orgánu, že žalobce měl k podání žádosti dostatek času (120 dnů před uplynutím platnosti dosavadního pobytu), takže zmeškání lhůty jde k jeho tíži. Jakkoli je třeba přisvědčit tomu, že žalobce skutečně ponechával podání žádosti „na poslední chvíli“, tato okolnost nijak nesnižuje aplikovatelnost § 47 odst. 3 ZPC. Nejvyšší správní soud ve skutkově a právně obdobné věci vyslovil, že *„ustanovení § 47 odst. 3 zákona o pobytu cizinců umožňuje cizincům vyhnout se v odůvodněných případech výrazně nepříznivým důsledkům podání žádosti po lhůtě, a to včetně případů, kdy její podání „odkládali“ na samý konec lhůty. Doporučení krajského soudu, že stěžovatelka neměla podání žádosti odkládat, lze proto vnímat jako nepatřičné. (...) Je samozřejmě namístě zabránit zneužívání zmíněného institutu. V nyní projednávaném případě však z ničeho nevyplývá, že by se o takový případ jednalo“* (srov. rozsudek NSS ze dne 7. 3.

2023, č. j. 1 Azs 280/2022-32). Taktéž v nyní projednávané věci nic nenasvědčuje tomu, že by se ze strany žalobce jednalo o zneužití práva; ostatně to netvrdí ani správní orgány (nezpochybňují pravost lékařské zprávy či věrohodnost předložených čestných prohlášení). Za této situace nelze zastavení řízení o opožděné žádosti (ani podpůrně) odůvodnit odkládáním jejího podání až na konec zákonné lhůty; právě zejména na tyto situace se § 47 odst. 3 ZPC vztahuje.

25. Konečně prvostupňový správní orgán ve svém rozhodnutí také uvedl, že zdravotní stav žalobce „nebyl až tak vážný“, což dovozuje z toho, že by jinak vyhledal lékaře okamžitě, nikoliv až po skončení nemoci. Žalovaná na to reagovala tím, že správní orgán není oprávněn zpochybňovat obsah lékařských zpráv; žalobcem předložená zpráva je však vážná a objektivní překážka včasného podání žádosti z ní nevyplyvá. Námitka žalobce, že od pandemie covid-19 se často ordinuje distančně (po telefonu), přičemž osobní návštěva lékaře není pro vystavení neschopenky nezbytná, tudíž nebrojí přímo proti důvodům napadeného rozhodnutí. Krajský soud přesto zdůrazňuje, že pouhá skutečnost, že k vystavení lékařské zprávy došlo až po skončení nemoci, dle něj sama o sobě nic nevypovídá o závažnosti zdravotního stavu žalobce v době nemoci.
26. Krajský soud uzavírá, že neposuzoval věcně, zda žalobce prokázal důvody na jeho vůli nezávislé, které by jej opravňovaly k opožděnému podání žádosti na území. Tímto rozsudkem tedy nezavazuje správní orgány k tomu, aby řízení o žádosti žalobce nezastavily a věcně o ní rozhodly. V dalším řízení se však správní orgány musejí řádně vypořádat s žalobcem uplatněnou argumentací, zejména o podobnosti jím předloženého lékařského potvrzení o nemoci s vystavením neschopenky taktéž nezahrnující bližší popis zdravotního stavu pacienta. Pokud správní orgány naznaží a odůvodní, že překážky na straně žalobce bránící mu v podání včasné žádosti nepovažují za prokázané pouze předloženou lékařskou zprávou, provedou také další žalobcem navržené důkazy (čestná prohlášení, výslech svědků či lékařky). Všechny důkazy přitom budou následně hodnotit jednotlivě i ve vzájemných souvislostech. Teprve po provedení veškerých relevantních důkazních návrhů mohou správní orgány posoudit, že žalobce (ne)usnesl své důkazní břemeno a (ne)prokázal důvody na jeho vůli nezávislé zabraňující mu ve včasném podání žádosti.

IV. Závěr a náklady řízení

27. S ohledem na shora uvedené krajský soud rozhodl o žalobě tak, že jí vyhověl a napadené rozhodnutí zrušil s tím, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (výrok I.).
28. V dalším řízení je žalovaná vázána právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
29. Výrok o nákladech řízení má oporu v § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměla úspěch. Žalobce měl ve věci plný úspěch a přísluší mu proto právo na náhradu nákladů řízení před krajským soudem, které důvodně vynaložil proti žalované, která ve věci úspěch neměla (neboť napadené rozhodnutí bylo zrušeno).
30. Za účelně vynaložené náklady považoval krajský soud zaplacený soudní poplatek v celkové výši 4 000 Kč (3 000 Kč za žalobu, 1 000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku). Dále náklady řízení žalobce tvoří mimosmluvní odměna jeho zástupce. Ta sestává z celkem dvou

úkonů právní služby: 1/ převzetí a příprava zastoupení, 2/ podání žaloby. Za tyto úkony činí odměna 2 x 4 620 Kč [§ 7 bod 5, § 9 odst. 5 a § 11 odst. 1 písm. a), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1. 1. 2025 (dále jen „AT“)]. Soud nepovažoval za samostatně provedený úkon právní služby návrh na přiznání odkladného účinku a přijetí předběžného opatření, neboť tento návrh byl vznesen v rámci žaloby (část VI.) a nebyl nijak svébytně odůvodněn. K odměně za úkony právní služby je nutné připočíst paušální náhradu hotových výdajů za dva úkony po 450 Kč [§ 13 odst. 4 AT]. Odměna zástupce žalobce činí 10 140 Kč. Advokát není plátcem DPH.

31. Žalovaná je proto povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 14 140 Kč, a to ve lhůtě 30 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Pavla Čížinského, advokáta se sídlem Varšavská 714/38, 120 00 Praha 2 (výrok II.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 15. prosince 2025

Petr Sedlák, v. r.
samosoudce